

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1.1 BENDROJI INFORMACIJA

Plano pavadinimas – AB „Panevėžio energija“ priklausančių elektros tinklų, esančių Panevėžio mieste, Kėdainių, Zarasų, Kupiškio ir Pasvalio rajonuose, apsaugos zonų teritorijų planas (toliau – **Planas**).

Plano iniciatorius – AB „Panevėžio energija“, Senamiesčio g. 113, LT-35114 Panevėžys, tel. (+370 45) 46 35 25, el. paštas bendrove@pe.lt, interneto svetainė <https://www.pe.lt/lt/>. Atsakingas asmuo – Miglė Našlėnaitė, el. paštas m.naslenaite@pe.lt, tel. (+370 45) 501 065.

Planų rengėjas – UAB „Šiaurinis taškas“, Apaščios g. 14, Paežerių k., LT-41189 Biržų r., tel. +370 652 24077, tel. +370 652 24082, el. paštas tomas@siaurinis.lt. Atsakingas asmuo – Direktorius Tomas Bekeris, matininkas Tomas Bekeris (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 2M-M-1799, išduotas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos).

Planų rengimo pagrindas – AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Šiaurinis taškas“ 2024 m. gegužės 21 d. paslaugų sutartis Nr.110-24R-21.

Planai rengiami vadovaujantis:

1. 2019 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166;
2. 2000 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymu Nr VIII-1764;
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Nekilnojamojo turto kadastro nuostatais;
4. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 1-339 „Dėl elektros tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), skirstomųjų dujotiekių, šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų, magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas);

5. LR žemės ūkio ministro 2019 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 3D-700 „Dėl Teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, erdviųjų duomenų rinkinio specifikacijos patvirtinimo“;
6. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 3D-754 „Dėl Topografinių planų ir inžinerinių tinklų planų derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
7. Kitais teisės aktų reikalavimais.

Priežastys, kurios lėmė šio Plano inicijavimą – AB „Panevėžio energija“ vykdo SŽNS įstatyme nurodytą ūkinę veiklą, t. y. gamina ir teikia šilumą, karštą vandenį ir elektros energiją, prižiūri šildymo ir karšto vandens sistemas (žr. 01-03 *Elektros energijos nepriklausomos tiekimo licencija*). Taip pat įgyvendina SŽNS įstatymo 141 straipsnio 3 dalies ir Tvarkos aprašo ir kitų susijusių teisės aktų reikalavimus.

Plano tikslai – įgyvendinti SŽNS įstatymo reikalavimus, kurie numato, kad jeigu iki SŽNS įstatymo įsigaliojimo dienos ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos šiame SŽNS įstatyme nurodytos teritorijos, statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, suderinti ir ši veikla vykdoma, bet šiame SŽNS įstatyme nurodytos teritorijos nenustatytos ir neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, jas nustato Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvirtinamuose planuose, žemėlapiuose ir (ar) schemose. Todėl yra rengiami Panevėžio miesto, Kėdainių, Zarasų, Kupiškio ir Pasvalio rajono AB „Panevėžio energija“ elektros tinklų apsaugos zonų planai (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto).

Plano rengimo uždaviniai:

1. Nustatyti elektros tinklų apsaugai reikalingas teritorijas (apsaugos zonas), kuriose taikomos SŽNS įstatyme numatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, jeigu iki šio SŽNS įstatymo įsigaliojimo dienos ūkinei ar kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos SŽNS įstatyme nurodytos teritorijos, statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, suderinti ir ši veikla vykdoma, bet SŽNS įstatyme nurodytos teritorijos nenustatytos ir neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą;
2. Įrašyti (įregistruoti) taikomas teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą;

3. Informuoti žemės sklypų savininkus ir kitus SŽNS įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytus asmenis apie taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas ir prašymų dėl nuostolių atlyginimo pateikimo tvarką;
4. Planai parengti asmenų, atitinkančių Tvarkos aprašo 5.1-5.2, 5.4 punktų nuostatas, laikantis Tvarkos apraše plano rengimui keliamų reikalavimų;
5. Plano rengėjas yra atsakingas už tinkamą apsaugos zonų nurodymą ir šių apsaugos zonų pažymėjimą plane.

Plano objektas – AB „Panevėžio energija“ priklausančių elektros tinklų apsaugos zonos, esančių Panevėžio mieste, Kėdainių rajono savivaldybėje, Zarasų rajono savivaldybėje, Kupiškio rajono savivaldybėje ir Pasvalio rajono savivaldybėje. Išsamūs duomenys apie *elektros tinklų apsaugos zonas esančias teritorijose*, kuriuose žemės sklypai nesuformuoti, pateikiami Plano 1-5 prieduose.

1.2 ELEKTROS TINKLŲ APSAUGOS ZONŲ TERITORIJŲ PLANO RENGIMAS

Remiantis Tvarkos aprašo 2 punkto nuostatomis, Planai rengiami ir objektų apsaugos zonos juose nustatomos nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, tenkinant viešąjį interesą, pagal SŽNS įstatymo 7 straipsnio 3 dalį, kai žemės savininkų ir/ar valstybinės bei savivaldybių žemės patikėtinių sutikimai neprivalomai ir objektų apsaugos zonos nustatomos elektros tinklams.

Planai parengti ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatytos vadovaujantis Tvarkos aprašo 8 punktu, naudojant aktualius duomenis:

- Elektros tinklų kabelių vietos nustatymas, požeminių kabelių iešiklio pagalba;
- Suskaitmenizuotų ir nustatytų elektros tinklų duomenų sukėlimas suderinimui į Topografinės ir inžinerinės infrastruktūros informacinę sistemą (toliau -TIIS sistema)
- Pagal VĮ Registrų centras duomenis;
- Pagal 2021 metų Lietuvos Respublikos Georeferencinio pagrindo kadastro erdvinių duomenų rinkinį GRPK;
- Pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų erdvinių duomenų rinkinį SŽNS DR10LT;
- Pagal 2018-2020 metų Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 skaitmeninį rastrinį ortofotografinį žemėlapi ORT10LT;

Elektros tinklams apsaugos zonos dydis nustatytas vadovaujantis SŽNS įstatymu pagal gautus duomenis kabelio iešikliu ir suderinus TIIS sistemoje.

Elektros tinklų apsaugos zonos dydis nustatomas pagal SŽNS įstatymo trečiojo skyriaus ketvirtąjį skirsnį – Elektros tinklų apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Elektros tinklų apsaugos zonos kodas – 106, kuris nustatytas 2019 m. gruodžio 16 d. Valstybės įmonės Registrų centro generalinio direktoriaus įsakymu Nr. VE-633 (1.3 E) „Dėl nekilnojamojo turto registro duomenų tvarkymo programoje naudojamų klasifikatorių“ patvirtintame teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, klasifikatoriuje.

SŽNS įstatymo 23 straipsnis. Elektros tinklų apsaugos zonos. Nustatomos šios elektros tinklų apsaugos zonos:

Nustatomos šios elektros tinklų apsaugos zonos:

- 1) elektros oro linijų (toliau – oro linijos);
- 2) elektros kabelių oro linijų (toliau – oro kabelių linijos);
- 3) elektros kabelių požeminių linijų (toliau – požeminės kabelių linijos);
- 4) elektros kabelių povandeninių linijų (toliau – povandeninės kabelių linijos);
- 5) transformatorių pastočių, skirstyklų, srovės keitimo stočių;
- 6) transformatorinių ir skirstomųjų punktų.

SŽNS įstatymo 24 straipsnis. Elektros tinklų apsaugos zonų dydis:

1. Oro linijos apsaugos zona – išilgai oro linijos esanti žemės juosta, kurios ribos nustatomos matuojant horizontalų atstumą į abi puses nuo kraštinių oro linijos laidų, ir oro erdvė virš šios juostos. Oro linijos apsaugos zonos ribos nustatomos atsižvelgus į šių linijų įtampą:

- 1) iki 1 kV įtampos oro linijoms – po 2 metrus;
- 2) 6 ir 10 kV įtampos oro linijoms – po 10 metrų;
- 3) nuo aukštesnės kaip 10 kV iki 35 kV įskaitytinai įtampos oro linijoms – po 15 metrų;
- 4) nuo aukštesnės kaip 35 kV iki 110 kV įskaitytinai įtampos oro linijoms – po 20 metrų;
- 5) nuo aukštesnės kaip 110 kV iki 220 kV įskaitytinai įtampos oro linijoms – po 25 metrus;
- 6) nuo aukštesnės kaip 220 kV iki 400 kV įskaitytinai įtampos oro linijoms – po 30 metrų;
- 7) nuo aukštesnės kaip 400 kV iki 750 kV įskaitytinai įtampos oro linijoms – po 40 metrų.

Straipsnio dalies pakeitimai: Nr. XV-199, 2025-05-15,

paskelbta TAR 2025-05-16, i. k. 2025-08774

2. Oro kabelių linijos apsaugos zona – išilgai oro kabelių linijos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2 metrus į abi puses nuo kraštinių kabelių, ir oro erdvė virš šios juostos.

3. Požeminių kabelių linijos apsaugos zona – išilgai požeminių kabelių linijos esanti žemės juosta, kurios ribos nustatomos matuojant horizontalų atstumą į abi puses nuo šios linijos, vanduo virš jos ir žemė po šia juosta. Požeminių kabelių linijos apsaugos zonos ribos nustatomos atsižvelgus į šių linijų įtampą:

- 1) iki 110 kV įtampos požeminių kabelių linijoms – po 1 metrą;
- 2) 110 kV ir aukštesnės kaip 110 kV įtampos požeminių kabelių linijoms – po 2 metrus.

Straipsnio dalies pakeitimai: Nr. XV-199, 2025-05-15,

paskelbta TAR 2025-05-16, i. k. 2025-08774

4. Oro linijos apsaugos zona ir oro kabelių linijos apsaugos zona išilgai šių linijų ir kabelių sankirtos su vandens telkiniais (upėmis, kanalais, ežerais ir kitais vandens telkiniais) – oro erdvė virš vandens telkinių paviršiaus, matuojant horizontalų atstumą nuo kraštinių laidų ar kabelių: laivybiniais vandens telkiniams – 100 metrų atstumu, nelaivybiniais vandens telkiniams – atstumais, nustatytais šio straipsnio 1 ir 2 dalyse.

5. Povandeninių kabelių linijų apsaugos zona – žemės (dugno) juosta išilgai povandeninės kabelių linijos, kurios ribos yra po 100 metrų į abi puses nuo šios linijos kabelių inžinerinio statinio išorinių ribų (jeigu kabelių inžinerinio statinio nėra, – nuo šios linijos kraštinių kabelių), ir vanduo virš šios juostos.

6. Transformatorių pastotės, skirstyklos, srovės keitimo stoties apsaugos zona atitinkamai sutampa su transformatorių pastotės, skirstyklos ir srovės keitimo stoties statiniais ir įrenginiais užstatyta teritorija ir oro erdvė virš jos. Uždarų transformatorių pastočių apsaugos zonos nenustatomos.

7. Transformatorinės ar skirstomojo punkto apsaugos zona yra 5 metrų pločio žemės juosta aplink transformatorinę ar skirstomąjį punktą ir oro erdvė virš šios juostos. Integruotų į pastatą transformatorinių apsaugos zonos nenustatomos.

Straipsnio dalies pakeitimai: Nr. XV-199, 2025-05-15,

paskelbta TAR 2025-05-16, i. k. 2025-08774 25 straipsnis.

SŽNS įstatymo 25 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nustatomos šių elektros

tinklų apsaugos zonose:

1. Elektros tinklų apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti gyvenamosios, kultūros, mokslo, gydymo, maitinimo, paslaugų, prekybos, administracinės, viešbučių, transporto, sporto paskirties pastatus 110 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų apsaugos zonose;

2) statyti ir (ar) įrengti stadionus, sporto, žaidimų aikšteles, turgavietes, pavojingų medžiagų talpyklas ir saugyklas, sąvartynus, viešojo transporto stoteles;

3) statyti ir (ar) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir (ar) mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles oro linijų apsaugos zonose;

4) organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu;

5) gadinti, užverti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie elektros tinklų;

6) laidyti aitvarus ir skraidymo aparatų sportinius modelius, skraidyti bet kokio tipo skraidymo aparatais žemiau kaip 30 metrų virš aukščiausio oro linijos laido, išskyrus elektros tinklų naudotojų naudojamus elektros tinklų priežiūrai skirtus skraidymo aparatus;

7) stovėti visų rūšių transporto priemonėms ir (ar) mechanizmams po oro linijų laidais 330 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų apsaugos zonose;

8) barstyti iš lėktuvų ir kitų skraidymo aparatų trąšas ir chemikalus ant 35 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų, transformatorių pastočių, skirstyklų ir srovės keitimo stočių;

9) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus, įrengti bei naudoti laužavietes, kepsnines, turistines virykles, laikinąsias lauko pirtis ir kitus atvirus arba uždarus ugnies šaltinius, taip pat bet kokius aukštos temperatūros, galinčius sukelti ugnį, įrenginius, išskyrus atvejį, nurodytą šio straipsnio 2 dalies 8 punkte;

10) sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus skirtas elektros tinklų statybos darbams vykdyti.

2. Elektros tinklų apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar Lietuvos Respublikos energetikos ministro nustatyta tvarka negavus elektros tinklų savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

1) statyti statinius ir (ar) įrengti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį;

2) keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį;

3) rekonstruoti, griauti statinius ar išardyti įrenginius;

4) įrengti gyvūnų laikymo aikšteles, vielines užtvaras ir metalines tvoras;

5) atlikti įvairius kasybos, dugno gilinimo, žemės kasimo (lyginimo), sprogdinimo, melioravimo, užtvindymo darbus;

6) sodinti arba kirsti želdinius;

KEISTA:

2025 05 15 įstatymu Nr. XV-199 (nuo 2025 06 01)

(TAR, 2025, Nr. 2025-08774)

7) mechanizuotai laistyti žemės ūkio kultūras;

- 8) naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti;
- 9) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir kitų mechanizmų stovėjimo aikšteles požeminių kabelių linijų apsaugos zonose;
- 10) dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais požeminių kabelių linijų apsaugos zonose;
- 11) keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) požeminių ir povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose;
- 12) nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais dugną siekiančiais įrankiais povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose;
- 13) įvažiuoti transporto priemonėms ir kitiems mechanizmom, kurių aukštis su kroviniu arba be jo yra daugiau kaip 4,5 metro nuo kelio (žemės) paviršiaus oro linijų ir oro kabelių linijų apsaugos zonoje;
- 14) plaukti oro linijų apsaugos zonoje vandens transporto priemonėms, kai jų aukštis nuo vandens transporto priemonės grimzlės lygio vandens paviršiuje iki aukščiausio jos taško yra didesnis už tinklų operatoriaus vandens lygio ženkle nurodytą laisvą aukštį, išskyrus atvejus, kai vandens transporto priemonės valdytojas (laivavedys) plaukia po oro linija įvertinęs faktinį laisvą aukštį ir saugų atstumą iki oro linijos ir prisiimdamas atsakomybę už tokį sprendimą.

KEISTA:

2025 05 15 įstatymu Nr. XV-199 (nuo 2025 06 01)

(TAR, 2025, Nr. 2025-08774)

3. Elektros tinklų savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis elektros tinklų techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

Rengiant Planus atlikta žemės sklypų, kurie patenka į elektros tinklų apsaugos zonas, Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastro duomenų analizė, surinkta informacija apie valstybės žemės plotus, kuriuose žemės sklypai nesuformuoti ir kurie patenka į minėtas elektros tinklų apsaugos zonas. Po Planų patvirtinimo pasikeitus Nekilnojamojo turto registre ir Nekilnojamojo turto kadastru įregistruotiems žemės sklypams ar į atskirus žemės sklypus nesuformuotos žemės duomenims, visais atvejais (įskaitant, bet neapsiribojant: pertvarkius teritorijas, suformavus naujus žemės sklypus ar patikslinus žemės sklypų ribas) galioja Planų sprendiniai. Atliekant konkretaus žemės sklypo (-ų) kadastrinius matavimus, kurių metu nustatomos ar tikslinamos sklypo (-ų) ribos, Planais nustatytų elektros tinklų apsaugos zonų plotai, patenkantys į tokio sklypo ribas, turi būti perskaičiuoti vadovaujantis

Nekilnojamojo turto kadastru nuostatų 12 punktu, nekilnojamųjų daiktų kadastru duomenis nustato ar tikslina Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastru įstatyme nurodyti asmenys, t. y. matininkas.

Elektros tinklų apsaugos zonų Planų viešinimo ir tvirtinimo procedūros atliekamos Vadovaujantis Tvarkos aprašo trečiojo skirsnio nuostatomis. Planų iniciatorius per 5 darbo dienas nuo plano patvirtinimo dienos Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo nustatyta tvarka pateikia prašymą dėl teritorijų, kuriuose taikomos specialiosios žemės naudojimo salygos, registravimo Nekilnojamojo turto registre, t. y. duomenis apie naujai nustatytas, pasikeitusias ir (ar) naikinamas elektros tinklų apsaugos zonas, kartu su Planuose nustatytų elektros tinklų apsaugos zonų erdviniais duomenimis.

Plano iniciatorius per 15 darbo dienų nuo Plano patvirtinimo dienos registruotu laišku informuos suinteresuotus asmenis vadovaujantis Tvarkos aprašo trečiojo skirsnio 21 punktu.

AB "Panevėžio energija" priklausančių elektros tinklų, esančių Panevėžio mieste, Kėdainių, Zarasų, Kupiškio ir Pasvalio rajonuose, apsaugos zonų teritorijų plano, tekstinės dalies 1-5 priedo lentelėse pateikiama informacija apie nustatomas elektros tinklų specialiąsias naudojimo sąlygas esančiuose sklypuose ir nesuformuotose valstybinės žemės teritorijose. Žemės sklypų Nekilnojamojo turto registro ir kadastru duomenys, informacija apie žemės sklypų savininkus ir (ar) naudotojus buvo rinkta 2025 m. vasario – gegužės mėn.